

ВИДАВЕЦЬ
І НАЧАЛЬНИЙ
РЕДАКТОР
Др. Тадей
Кончиньскі

СТРАЖНИЦЯ

АДРЕСА
РЕДАКЦІЇ І
АДМІНІСТРАЦІЇ
WARSZAWA,
Nowy-Swiat № 41 m. 27.

Конто поштове № 1877.

УКРАЇНСЬКА

Телеф. 296-40.

Розбішаки, що полювали на золотого, побиті.

Німці, стративши надію побити всю Європу, все ще надіються, що підіб'ють собі народи Сходу: Поляків, Українців, Чехів, Литвинів, Лотинів, Сербів, Хорватів, Болгар. Немаючи можливості зробити цього оружно, силкуються досягнути мети економічно.

І це є можливе, як що не будемо боронитись. Вони стремлять до того, щоб у кожній країні мати для своїх купців забезпечені привілеї перед іншими,

а саме: низькі ціна на їхні товари, права оселення їхніх комівоажерів, низькі тарифи залізничні, Так вони хочуть виперти всі чужі товари і заволодіти всім ринком, а для цього дати на започаткованя довготермінові кредити.

Одночасно хочуть дістати чужі сировини як найдешевше, щоб потім переробити їх і дорого продати тій самій країні. Таким чином хочуть протягом часу опанувати цілим продажем і по-

стачанням даної держави, маючи в руках її кредити, які можуть затримати або зменшити, впливати на її політику, а вразі опору — позбавити її грошей, свого товару і можливості продати сировини. Отак то з'являється економічне завойовання, страшніше від завойовання зброєю.

Польща зрозуміла, що їй загрожує, і не побажала подібного торговельного трактату з німцями, щоб не довести до

злиденности народів, які в ній живуть, а саме Поляків, Українців, Білорусів та жидів. Німці, щоб змусити Польщу скоритися, насамперед стримали вивіз польського вугілля до Німеччини, а далі, скупивши велику кількість золотих, раптом випустили їх на рижних закордонних гелдах. Це викликало знижку курсу золотого. Але перемога була коротка, як це завжди буває, коли нападають бандити. Польський уряд уже дав собі раду і

злотий вже іде в гору, а спекулянти і німецький уряд, які навмисне дешево продавали злотого, надіючись купити його ще дешевше, мають великі стра-ти.

Ганебну поразку понесли наші вороги. Польща оборонила свої народи економічно і матиме змогу підписати з німцями таку торговельну умову, яка буде корисна для її обивателів.

—)::(—

Совітська Білорусь у полемі повстання.

Відомости про заворушення на совітській Білорусі є правдиві.

З 1920 року на терені совітській Білорусі діють білоруські партизани. Знаючи добре місцевість і наряд, вони мали можливість уникати большевицьких репресій. Тепер вони чим раз стають більш рішучими.

Недавно вони заволоділи за-

лізничною станцією Коленковичі й доценту знищили совітську карну експедицію, що там знаходилася. Другий відділ перед кількома днями напав в околиці міста Красное на потяг Минск — Смоленськ — Москва. Партизани обстріляли салон вагон, забили члена комітету Гофмана і тяжко ранили високого урядовця комісаріату почт

і телеграфу Мяснікова.

В цій війні з партизанами совіти від 1 квітня до 7 липня втратили: 28.423 забитих і 78.398 ранених, а страти в грошах дійшли до 6.000.000 зол. рублів.

Рада комісарів, щоб не звертати уваги закордону на білоруські заворушення, досі не вживали проти повстанців біль-

ших відділів. Тепер совітський уряд уживає проти повстанців рішучих заходів. Робиться це під виглядом... великих маневрів. В дійсности ці маневри є великою большевицькою карною експедицією.

Яка причина таких великих заворушень на Білорусі? Надзвичайно тяжке існування селянства під совітською владою.

Селянин платить совітам ріжних податків до 60 проц. всього валового доходу з землі; його змушують безплатно ремонтувати дороги, копати рови і т. и. Тому то селянство прагне за всяку ціну звільнитися від совітської влади.

—)::(—

Брижукам про Польщу відповідає п. філософов

„Після засуду“.

Ред. газ. „За Свободу“ п. Д. Філософов містить під таким наголовком статтю у відповідь усім тим, що счинили гвалт у заграничній пресі з приводу „білого терору в Польщі“.

„Чи в подібному випадку, коли б це сталося в совітській Росії, поступили так, як в Польщі?

Що зробили б большевики? Чи віддали б обвинувачених під суд? Чи дали б волю слова адвокатам? Всім відомо, що ні. Обвинувачених тримали б у в'язниці лише для того, щоб вияснити розміри „змови“, а потім потиху їх би задушили. Адвоката ж, який відважився б говори-

ти про внутрішні накази організації, розстріляли б“.

„І вся Європа разом з Польщею вважали б це за нормальне явище. Вільнодумці, „Ліга Прав Людини“ і Ліга Народів мовчали б. Мусоліні не сказав би про Чичеріна ні слова. А Марселі „набрали б води в ріт“

„Виникає з того, що большевикам усе можна і не тільки в себе, але і за границею. Коли вони одягаються в плащі комуністів, членів комінтерну, не дають нікому спокійно жити та працювати, коли в білий день вбивають дві особи, а 15 ранять, щоб врятувати своє цінне кому-

ністичне життя, тоді треба їх судити згідно з „внутрішніми правами і традиціями конспіраційних організацій“.

„В противному разі вільнодумці, „Ліга Прав Людини“ і Ліга Народів будуть незадоволені“.

Влучна відповідь!

Дрібні відомости за тиждень.

Українські студенти вступають на вищі школи. Згідно з постановою студентського конгресу, українські студенти записуються на вищі школи у Львові—політехнику та університет, які досі бойкотували.

Смерть двох українських письменників. В другій половині серпня український наряд мав велику втрату: на Україні помер відомий поет—сатирик Володимир Самійленко, а в Заліщиках письменник і денникар Осип Маковій.

Відкриття сесії Сейму і Сенату. Є відомости, що після літньої перерви Сенат розпочне свою працю 12 вересня. На порядку деннім—реформа рільна.

Засідання Сейму почнуться 12 вересня.

Фальшиві долари. В останньому часі появилася фальшиві 10-ти доларові банкноти. Будьте обережні!

Смерть Меєровича. Під

Польско-литовські взаємини поправляються.

Литовський голова ради міністрів так поінформував литовську пресу про справу сплаву по Німану: Польський посол у Берліні п. Ольшевський склав литовському послові ноту з побажанням розпочати переговори в справі сплаву. Рада міністрів Литви пропозицію прийняла і зустріч призначено на 31 серпня в Копенгазі. Литва хоче допустити на свою територію польських купців деревом і пропонує обговорити справу польської консулярної репрезентації. Політичних переговорів не буде. Сплавлати ліс моглиб також росіяне і німці.

час катастрофи з автомобілем загинув відомий міністр Лотвійський Меєрович.

Спеціальна поліція до боротьби з комуністами. Англійське міністерство внутрішніх справ утворює спеціальний корпус поліції, призначений до боротьби з можливими

З українських газет.

Багато слів, мало діла. Газета „Діло“ пише: Люди привичайлися до гострих слів, з якими не ідуть в парі діла. І з часом у нас виплекався тип політика, який захоплюючо проповідує великі гасла, а одночасно не здатний до ніякого особистого зусилля... Революціонер у чотирох стінах і за кавярняним столом“.

До боротьби з спекуляцією. „Наше Життя“ з цього приводу каже: „Селянство не вирветься з пут спекуляції, доки не візьме в свої руки само торговлю, переробку своїх продуктів та постачання собі краму, потрібного в господарстві“.

замахами большевиків,
Буря в Європі. В останніх днях в Європі шаліла буря, особливо у Франції: багато рибачьких човнів загинуло в морі, в деяких місцях знищені на полях всі засіви, в Будапешті знесло з костела вежу.

Господижа Оксана.

Вернулася з Америки перед роком. Привезла жменьку землі з могили чоловіка і дітей, які загинули підчас залізничної катастрофи, і закопала цю землю на сільському цвинтарі та поставила маленький хрестик. Було це для неї найдорожче місце.

Чесна, працююча, привітна, стала вона радістю цілого села. Вміла порадити, розважити сумних, влити надію в душу.

Тому то в свята та в неділі любили збиратися до неї сусіди побалакати. Тягнуло їх до Оксани як магнітом.

Останньої неділі всі нарікали, що тяжко жити в країні, що гріш гроша не бачить.

— Як то буде далі? — питаються.

— Нічого злого я не бачу, — сказала, — тепер по всьому світі жити тяжко. Всі народи терплять в наслідок війни.

— Але що робити, щоб було краще?

— Що робити? Треба розумно жити. Нехай кожна людина в державі заощадить хоч трохи й занесе до Почтової Каси Ощадности, і не тільки їй буде краще, але і всім. Бо коли з цих ощадностей збереться велика гора золота, то це буде добре свідчити перед чужими, і вони даватимуть нам позички і кредит. Я про це читала в газеті, а там пишуть люде, що добре це знають.

Слова Оксани понали на добрий ґрунт: село почало складати ощадности.

У 200 раз солодше цукру. Американські природники знайшли в дикій місцевості в Парагваї рослину, якої м'якшину у 200 раз солодше цукру.

Сільки жидів виїхало. Конгрес сіоністів у Відні підрахував, що від 1919 року до Палестини виїхало 80.000 жидів.